

Z A K O N

O PROSVJETNOJ INSPEKCIJI

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Zakonom uređuje se organizacija i djelokrug rada Inspektorata Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljnjem tekstu: Kanton), te prava, dužnosti, ovlaštenja, obaveze, odgovornosti i postupak obavljanja nadzora prosvjetne inspekcije.

Član 2.

Inspektorat je osnovna organizaciona jedinica Ministarstva i uspostavlja se za obavljanje poslova prosvjetne inspekcije (u daljnjem tekstu: inspekcija) koja ima ovlaštenja nadzirati primjenu zakona i drugih propisa kojima se regulišu prava i dužnosti djece predškolske dobi, učenika, vanrednih učenika i studenata, te zaposlenika u ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja (u daljnjem tekstu: ustanova).

Član 3.

U ostvarivanju svoje djelatnosti inspekcija poduzima potrebne mjere i radnje i ostvaruje saradnju s odgovarajućim službama ministarstava, drugim inspekcijama, jedinicama lokalne samouprave, organima pravosuđa i drugim institucijama od interesa za inspekciju.

Član 4.

Rad inspekcije od općeg je društvenog interesa za Kanton i šire, a njen rad, u pravilu, je javan.

Zadatak i cilj rada je praćenje stanja u pogledu zakonitosti rada i zaštite prava i interesa u ustanovama.

U cilju ostvarivanja provođenja zakonitosti rada ustanova, te ustanove i inspekcija uspostavljaju međusobnu saradnju.

II - UREĐENJE INSPEKCIJE

Član 5.

Inspekcijski nadzor obavljaju prosvjetni inspektor i glavni prosvjetni inspektor (u daljnjem tekstu: inspektor).

Inspektor ima iskaznicu kojom se dokazuje identitet i službeno zvanje.

Oblik i sadržaj iskaznice inspektora uređuje Ministarstvo posebnim propisom.

Član 6.

Za inspektora može biti postavljena osoba koja ima najmanje pet (5) godina radnog staža na poslovima odgoja i obrazovanja, visoku stručnu spremu, položen stručni ispit i položen stručni upravni ispit.

Član 7.

Mandat inspektora traje četiri (4) godine i može se obnoviti.

Po prestanku mandata inspektor se raspoređuje na drugo radno mjesto u skladu s njegovom stručnom spremom i radnim sposobnostima na osnovu kantonalnog propisa.

Član 8.

Prijem inspektora obavlja se konkursom što ga raspisuje Ministarstvo i objavljuje ga u sredstvima dnevnog javnog informisanja.

Glavnog prosvjetnog inspektora imenuje i postavlja Vlada Kantona na prijedlog ministra na način i po postupku propisanim Zakonom o državnoj službi u Federaciji BiH.

III - DJELOKRUG RADA INSPEKCIJE

Član 9.

Inspektori obavljaju nadzor uvidom u opće i pojedinačne akte, uslove i način rada u ustanovama na prostoru Kantona.

Inspektori obavljaju inspekcijski nadzor u skladu s odredbama ovog Zakona, zakona kojima se reguliše oblast odgoja i obrazovanja, Zakona o kantonalnoj upravi, Zakona o upravnom postupku, Zakona o radu i drugim propisima.

Član 10.

Inspekcijski nadzor obuhvaća:

- registraciju i obavljanje djelatnosti,
- donošenje i usklađivanje sa zakonima općih i pojedinačnih akta,
- primjenu pedagoškog standarda i normativa,
- ostvarivanje nastavnih planova i programa,
- realizaciju godišnjeg plana i programa rada,
- upotrebu udžbenika i priručnika,
- upotreba jezika,
- opterećenje učenika i raspored obaveza,

- norme i sedmične obaveze zaposlenika,
- ocjenjivanje,
- obavljanje ispita,
- planiranje poslova (dnevno, sedmično, mjesečno i godišnje),
- izricanje mjera (pedagoških, disciplinskih...),
- vođenje propisane evidencije i dokumentacije i kancelarijsko poslovanje,
- izbor, imenovanje i mandat organa upravljanja i rukovođenja,
- profil i stručna sprema zaposlenika,
- izdavanje obrazovnih isprava,
- izvođenje ekskurzija, izleta i stručnih posjeta,
- upis ustanova u registre,
- organizacija i raspored rada,
- naplata sredstava od djece, učenika, vanrednih učenika, studenata i roditelja, te njihova namjena,
- i drugo u skladu s važećim propisima.

Član 11.

Inspektorat organizuje način vođenja evidencije i dokumentacije u skladu s propisima o kancelarijskom poslovanju i posebnim propisima Ministarstva.
Inspektorat ima pečat u skladu sa Zakonom o pečatu Kantona.

Član 12.

Uslove za obavljanje inspeksijskog nadzora dužni su osigurati rukovodioci ustanova, ili predsjednik organa upravljanja ili administrativni zaposlenici.

Svi zaposlenici su dužni osigurati uslove inspektoratu za provođenje nadzora iz djelokruga svog rada.

IV - PRAVA, DUŽNOSTI I OVLAŠTENJA INSPEKTORA

Član 13.

Inspektori imaju pravo pregledati poslovne prostorije, službene i druge akte, saslušati pojedine osobe, pregledati isprave, utvrditi identitet osoba, po potrebi kopirati akte, kao i obavljati druge radnje u skladu sa svrhom nadzora.

Evidenciju, dokumentaciju, akte i drugo što može poslužiti kao dokaz inspektor može privremeno i izuzeti, a po okončanju postupka izvršit će se povrat.

O privremenom izuzimanju iz prethodnog stava inspektor je dužan izdati potvrdu o izuzetim stvarima.

Član 14.

Inspektor ima pravo, ako to ocjeni potrebnim, zatražiti stručno-pedagoško ili drugo mišljenje od mjerodavnih institucija ili osoba.

Po potrebi inspektor može zatražiti i odgovarajući stručni nadzor, mišljenje i drugo od mjerodavne institucije ili osobe koja je dužna izjasniti se u roku trideset (30) dana od dana traženja.

Član 15.

Dužnost inspektora je razmatranje zahtjeva građana, organa ili tijela kantonalne uprave, tijela lokalne samouprave i uprave ili pravnih osoba koji se odnose na poslove iz područja rada inspekcije.

Inspektor uz slobodnu ocjenu i saglasnost glavnog inspektora, odlučuje o provođenju nadzoru po dostavljenom zahtjevu a nakon odluke, odnosno obavljenog nadzora izvještava podnosioca zahtjeva o poduzetim mjerama.

Član 16.

U slučaju kada inspektor utvrdi da je učinjen prekršaj nepravilnom primjenom propisa, dužan je protiv počinitelja podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog ili drugog postupka mjerodavnom sudu.

Kada inspektor osnovano sumnja da je nepravilnom primjenom propisa učinjeno kazneno djelo dužan je podnijeti prijavu mjerodavnom organu u roku od petnaest (15) dana od dana završetka nadzora.

Utvrdi li inspektor nepravilnu primjenu zakona, propisa i akta što nadzire druga inspekcija ili tijelo dužan ih je o tome izvijestiti u roku od petnaest (15) dana od dana završetka nadzora.

Član 17.

Inspekcija je dužna najmanje jednom u toku godine obaviti nadzor u ustanovama.

Inspekcija je obavezna preventivno djelovati u smislu pružanja pomoći kod primjene zakona i drugih propisa, ukazivanjem na posljedice, njihove nepravilne primjene, putem savjetovanja, sastanaka, konsultacija i drugo.

Član 18.

Kada inspektor u obavljanju inspeksijskog pregleda utvrdi da su povrijeđeni propisi, ima pravo i dužnosti:

- zapovijediti organizaciji ili ustanovi primjenu i provođenje određenih propisa i akata;
- zapovjediti da se utvrđene nepravilnosti i nedostaci otklone u određenom roku;
- zabraniti izvršenje ili provođenje odluka ili mjera koje su suprotne propisima;
- zapovjediti poduzimanje aktivnosti i mjera radi otklanjanja posljedica koje su nastale povredom ili nepravilnom primjenom propisa;
- privremeno zabraniti obavljanje djelatnosti odgojno-obrazovne organizacije i ustanove ili ostvarenje dijela programa, ako u određenom roku ne otkloni

- nedostatke u pogledu propisanih uslova za obavljanje odgojno-obrazovne djelatnosti, u skladu sa zakonom;
- zabraniti obavljanje djelatnosti za koju odgojno-obrazovna ustanova nema valjano odobrenje;
 - podnositi zahtjev mjerodavnoj službi za pokretanje disciplinskog postupka, odnosno poduzimanje drugih mjera protiv radnika u odgojno-obrazovnim organizacijama i ustanovama koji je povrijedio propise koji se odnose na ciljeve odgoja i obrazovanja;
 - poduzeti druge mjere i izvršiti radnje za koje je ovlašten.

Član 19.

Inspektor ima ovlaštenja i obavezu predložiti pokretanje postupka za poništenje ispita u čijem su održavanju povrijeđeni propisi, i poništenje svjedodžbi, diploma i drugih javnih isprava stečenih na osnovu takvih ispita.

Član 20.

Utvrđi li inspektor u postupku nadzora nedostatke, propuste ili nepravilnosti koji bitno utječu na rad ustanove, te ako mu se ne osiguraju uslovi nadzora, može podnijeti zahtjev za razrješenje odgovorne osobe ili organa upravljanja.

Zahtjev se podnosi ministru u pismenom obliku, najkasnije u roku petnaest (15) dana od dana obavljenog nadzora.

V - OBAVEZE I ODGOVORNOST INSPEKTORA

Član 21.

U obavljanju svojih poslova inspektor je samostalan u svom radu.

Inspektoratom rukovodi Glavni prosvjetni inspektor i za svoj rad odgovaraju mu inspektori.

Glavni prosvjetni inspektor obavezno izrađuje godišnji plan i program rada Inspektorata na osnovu kojeg sačinjava operativne mjesečne planove rada inspektora i podnosi mjesečni izvještaj ministru.

Glavni prosvjetni inspektor za svoj rad odgovoran je ministru i Vladi Kantona, s tim da Vladi najmanje dva puta u toku godine podnosi pismeni izvještaj o radu Inspektorata.

Član 22.

Odgovornost inspektora utvrđuje se ako propusti poduzeti mjere i radnje u skladu s odredbama ovog Zakona i drugih propisa ili ako prekorači svoja ovlaštenja, ili svojim činjenjem, odnosno ne činjenjem izazove određene štetne posljedice.

Član 23.

Protiv inspektora u slučaju osnovane sumnje da je odgovoran u skladu s odredbama iz člana 22. ovog Zakona pokreće se disciplinski postupak.

Disciplinski postupak pokreće se i vodi u skladu s općim aktom Ministarstva ili u skladu s drugim propisom.

Član 24.

Inspektoru prestaje rad u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u Federaciji BiH.

VI - VRSTE I POSTUPAK NADZORA

Član 25.

Obavljanje inspekcijuskog nadzora vrši se u skladu s Godišnjim planom i programom rada Inspektorata Ministarstva, i po potrebi.

Inspekcijuski nadzor može biti:

- opći,
- tematski i
- kontrolni.

Opći inspekcijuski nadzor sastoji se od uvida u primjeni zakona, propisa, akata i drugog što podliježe postupku nadzora i vrši se najmanje jedanput u toku godine.

Tematskim nadzorom obavlja se uvid u primjeni pojedinačnih odredaba zakona, propisa i drugo.

U slučaju kada se u dvije (2) godine u istoj ustanovi obavi više od pet (5) tematskih nadzora smatra se da je obavljen opći nadzor.

Kontrolni inspekcijuski nadzor sastoji se od provjere izvršenja mjera po ranijim rješenjima inspekcije, a obavlja se po isteku rokova izvršenja.

Član 26.

O obavljenom inspekcijuskom nadzoru vodi se zapisnik u nadziranoj ustanovi ili Ministarstvu.

O nadzoru koji se ne odnosi na ključna pitanja sastavlja se službena zabilješka.

Zapisnik obavezno sadrži naziv i sjedište ustanove u kojoj se obavlja nadzor, imena i zvanja osoba koje sudjeluju u postupku nadzora, datum, vrstu i predmet nadzora, kratak sadržaj nadzora i drugo što inspektor smatra bitnim.

Zapisnik se vodi uredno, potpisuju ga i ovjeravaju predstavnici ustanove gdje se obavlja nadzor i inspektor (i).

Prije potpisivanja, zapisnik se obavezno pročita i na isti se može dati primjedba koja je sastavni dio zapisnika.

U slučaju da neka osoba ne želi potpisati zapisnik to se evidentira u zapisniku.

Član 27.

Ako se u postupku nadzora utvrde nepravilnosti, propusti ili nedostaci inspektor rješenjem izriče mjere i radnje za koje je ovlašten, te rokove za njihovo izvršenje.

U slučaju težih povreda propisa i učinjenog prekršaja ili kaznenog djela inspektor podnosi prekršajnu, odnosno kaznenu prijavu mjerodavnom organu.

Oblik i sastavni dijelovi rješenja kojeg donosi inspektor trebaju biti u skladu sa Zakonom o upravnom postupku. Rješenje se donosi pismeno.

Iznimno, inspektor može donijeti rješenje i usmeno i narediti njegovo izvršenje kada se radi o poduzimanju iznimno hitnih mjera u cilju otklanjanja neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi i imovine u ustanovi.

U slučaju iz stava 4. ovog člana inspektor je dužan donijeti pismeno rješenje najkasnije u roku osam (8) dana od dana donošenja usmenog rješenja.

Član 28.

Protiv rješenja inspektora dopuštena je žalba ministru.

Protiv rješenja ministra nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred mjerodavnim sudom.

Član 29.

Žalba iz člana 28. ovog Zakona ne odlaže izvršenje kada se radi o naređenim mjerama koje se odnose na:

- proces obaveznog odgoja i obrazovanja,
- pravo školovanja,
- statusna pitanja učenika, vanrednih učenika i studenata,
- zabranu rada u ustanovi koja nema odobrenje za rad,
- zabranu obavljanja ispita,
- produženje nastave radi ostvarivanja utvrđenog broja nastavnih dana i sati,
- zabranu upotrebe neodobrenih udžbenika i priručnika,
- zabranu održavanja nastave po neodobrenim nastavnim planovima i programima,
- upis učenika, vanrednih učenika i studenata,
- polaganje ispita, ocjenjivanje i prelazak u sljedeću godinu,
- pedagoške mjere isključenja učenika, vanrednih učenika i studenata iz ustanova,
- obavljanju odgojno-obrazovnog procesa osobama koje ne ispunjavaju propisane uslove,

- zabranu obavljanja odgojno-obrazovnog procesa na osnovu stručno-pedagoškog nadzora.

Član 30.

Ukoliko inspektor u postupku nadzora utvrdi da se ne provodi rješenje čije se izvršenje ne odlaže žalbenim postupkom, može donijeti novo rješenje u skladu s ovlaštenjima iz člana 19. ovog Zakona.

Član 31.

Ukoliko inspektor tokom nadzora ne nađe povredu zakona ili drugog propisa zaključkom će obustaviti vođenje daljnjeg postupka.

VI - KAZNENE ODREDBE

Član 32.

- Novčanom kaznom od 2.000 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:
- ako inspektor ne osigura uslove ili ga onemogućava u obavljanju inspeksijskog nadzora,
 - ako ne postupi po rješenju inspektora o naređenim radnjama i mjerama ili o zabranjenim radnjama,
 - ako po službenoj dužnosti ne pribavljaju uvjerenja, svjedodžbe i druge javne isprave o činjenicama o kojima se vodi službena evidencija,
 - ako ne postupi po podnijetom prigovoru ili žalbi stranke i u propisanom roku ne daju pismeni odgovor.

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom od 100 do 1.000 KM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Član 33.

Odgovornom osobom u pravnoj osobi u smislu odredbe člana 32. ovog Zakona smatra se direktor pravne osobe, predsjednik organa upravljanja kao i zaposlenik koji je zadužen da neposredno obavi određeni posao, a nije obavio taj posao ili je taj posao obavio protivno datoj obavezi i ovlaštenju.

Član 34.

Novčanom kaznom od 50 do 500 KM kaznit će se i zaposlenik pojedinac u pravnoj osobi ako svojim postupcima i radnjama onemogućuje inspektora u obavljanju nadzora iz djelokruga njegovog rada.

VII - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 35.

Inspektorat Ministarstva je dužan uskladiti organizaciju i djelokrug svoga rada s odredbama ovog Zakona u roku trideset (30) dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 36.

Osobe koje su zatečene na poslovima u Inspektoratu Ministarstva na dan stupanja na snagu ovog Zakona mogu i dalje obavljati inspekcijski nadzor u skladu s odredbama ovog Zakona i drugog propisa, ukoliko ispunjavaju uslove iz člana 6. ovog Zakona.

Član 37.

Provedbeni propis iz člana 5. ovog Zakona Ministarstvo je dužno donijeti u roku šezdeset (60) dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 38.

Stupanjem na snagu ovog Zakona na području Kantona prestaje primjena ranije donesenih zakona i drugih propisa koja su regulisala pitanja inspekcijskog nadzora u oblasti odgoja i obrazovanja.

Član 39.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Hercegovačko-neretvanskog kantona.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
S K U P Š T I N A

Broj: 02-01-X-089/04
Mostar, 24. maja 2004. godine

Predsjedavajući
Omer Čevra, s.r.